

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 819/01
Zo dňa: 10.04.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 17
Počet príloh: 1

PROTOKOL

o výsledku kontroly
efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami Slovenskej republiky

Obec Staré

Košice október 2014

Zhrnutie

Kontrola efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) vychádzala zo schváleného strategického zámeru kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na roky 2012-2014, kde nosnou oblasťou kontrolnej činnosti je efektívna verejná správa a v rámci nej samospráva a spokojný občan.

Zároveň kontrola nadväzovala na vypracovanú predbežnú štúdiu v roku 2013, ktorej účelom bolo preveriť procesy v koncepte komunálnej reformy a programu modernizácie územnej samosprávy. Kontrolovanými subjektmi kontrolnej akcie bol štatisticky reprezentatívny súbor 93 obcí SR.

Účelom kontroly bolo preveriť efektívnosť a účinnosť pri výkone samosprávnych pôsobností obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu v kombinácii s kontrolou výkonnosti, tzn. okrem dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, bola preverovaná výkonnosť pri výkone vybraných pôsobností obce.

Pri kontrole boli použité techniky ako preskúmanie relevantných dokladov (rozpočty, vrátane ich programov a z nich vyplývajúcich cieľov, plánovacie a strategické dokumenty, zmluvy, všeobecne záväzné nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva, finančné a účtovné výkazy, účtovné doklady, záverečné účty, rôzne druhy štatistických výkazov a i.), kontrola na mieste, rozhovory s manažmentom a zamestnancami obce.

Zistené údaje boli následne analyzované, bol vykonaný výpočet pomerových ukazovateľov, kontrolné zistenia a závery uvedené v protokole o výsledku kontroly slúžili ako podklad pre účely vypracovania súhrnnej správy o výsledku kontrolnej akcie, v ktorej bola analytickými metódami na preverených zozbieraných údajoch od všetkých kontrolovaných subjektov zhodnotená efektívnosť a účinnosť výkonu vybraných pôsobností v závislosti od viacerých parametrov (počet obyvateľov, príjmy obce a pod.).

Kontrolou bolo zistené porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy z dôvodu, že obec počas rozpočtového provizória nepostupovala v súlade s uvedeným zákonom. Zákon o účtovníctve bol porušený tým, že obec nevykonala dokladovú inventarizáciu účtov a nevyhotovila účtovné doklady v súlade s citovaným zákonom. Zároveň bolo zistené, že obec nemala vypracované dokumenty ako komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja informačných systémov verejnej správy.

Kontrolou v obci Staré bolo zistené, že aj napriek tomu, že došlo k porušeniam všeobecne záväzných právnych predpisov, obec využívala svoje finančné prostriedky a majetok na zabezpečenie samosprávnych funkcií, na zabezpečenie verejno-prospešných služieb, čím boli vytvárané priaznivé podmienky pre kvalitu života obyvateľov obce.

Preverením využívania finančných a ľudských zdrojov, spôsobu zabezpečenia prenesenej pôsobnosti stavebného poriadku prostredníctvom spoločného obecného úradu, bol výkon danej pôsobnosti vyhodnotený ako efektívny. Plnenie pôsobností v oblasti informačných technológií zodpovedalo finančným možnostiam obce.

Obec Staré v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy mala v kontrolovanom období vypracovaný programový rozpočet, ktorý bol pre verejnosť transparentný a umožnil posúdiť účel a výsledný efekt vynakladania verejných zdrojov.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 819/01 z 10.04.2014 vykonali:

Ing. Eva Kaduková, vedúca kontrolnej skupiny
Mgr. Henrieta Pánková, členka kontrolnej skupiny

kontrolu efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami v SR, ktorej účelom bolo preveriť efektívnosť a účinnosť obce pri výkone samosprávnych pôsobností obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 13.05.2014 do 10.10.2014

v obci Staré, 072 23 Staré 208, IČO 00325805

za kontrolované obdobie rokov 2011 až 2013 a súvisiace obdobie pre potreby objektívneho zhodnotenia preverovaných skutočností.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade SR v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 999) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bolo preverenie efektívnosti a účinnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obce pri výkone vybraných pôsobností obce a preverenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri výkone vybraných pôsobností obce.

Obec Staré (ďalej aj „obec“ alebo „kontrolovaný subjekt“) je podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy SR právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce prostredníctvom verejných zhromaždení obyvateľov obce, hlasovaním obyvateľov obce a najmä prostredníctvom volených zástupcov: obecného zastupiteľstva (ďalej aj „ObZ“) a starostu obce.

Činnosť obce je upravená zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“). Obec Staré sa nachádza v Košickom samosprávnom kraji, okres Michalovce, v Zemplínskom regióne. Podľa údajov Štatistického úradu SR mala obec nasledovné počty obyvateľov: v roku 2011 – 792 obyvateľov, v roku 2012 – 786 obyvateľov a v roku 2013 – 793 obyvateľov.

Obec mala vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti základnú školu (ročníky 1–4) a materskú školu, obe boli bez právnej subjektivity. Prostredníctvom týchto organizácií bola zabezpečovaná výchova a vzdelávanie v obci.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Preverenie efektívnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obcí pri výkone vybraných pôsobností obcí SR

Kontrolou bolo preverované využívanie zdrojov obce na zabezpečenie výkonu jednotlivých pôsobností so zameraním na hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a majetkom obce, ľudské a materiálne zdroje, spôsob výkonu a financovanie vybraných pôsobností.

1.1 Využívanie finančných, materiálnych a ľudských zdrojov

1.1.1 Rozpočtové hospodárenie a majetok obce

Rozpočet ako základný nástroj finančnej politiky vyjadruje ako obec hospodári s peniazmi občanov – obyvateľov obce. Informuje o tom ako obec rozdeľuje finančné prostriedky, teda koľko dáva na chod obecného úradu, rozvoj obce a podobne. Rozpočet tiež informuje o tom, či sú aktivity financované z daní, poplatkov, alebo si obec požičiava.

Obec Staré svoj rozpočet v jednotlivých rokoch zostavila v súlade s § 4 a § 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a vyjadroval samostatnosť hospodárenia. Rozpočet zohľadňoval vzťahy obce k základnej škole a materskej škole, ktoré boli v zriaďovateľskej pôsobnosti obce. Kontrolou bolo zistené, že rozpočet obce bol zostavený a schválený v súlade s § 9 ods. 1 citovaného zákona ako viacročný rozpočet.

Rozpočet obce v kontrolovanom období bol spracovaný podľa jednotného triedenia príjmov a výdavkov uplatnením platnej rozpočtovej klasifikácie, vnútorne bol členený na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie.

Obec vývoj hospodárenia sledovala a pravidelne informovala ObZ s plnením rozpočtu. V priebehu kontrolovaného obdobia boli na základe sledovania vývoja hospodárenia vykonané zmeny a následné úpravy rozpočtu. Zmeny rozpočtu boli schvaľované ObZ v priebehu roka v súlade s § 14 ods. 1 a 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

ObZ rozpočet na roky 2011 a 2012 neschválilo do 31. decembra bežného roka, ale až v príslušnom roku, t.j. do schválenia rozpočtu mala obec hospodáriť v rozpočtovom provizóriu. Výdavky uskutočnené v období do schválenia rozpočtu obec nesledovala a zároveň nezúčtovala príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória so schváleným rozpočtom obce na príslušný rok. Takýto postup obce bol v rozpore s § 11 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Kontrolou bolo zistené, že výdavky obce počas rozpočtového provizória neprekročili 1/12 celkových výdavkov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Prehľad o schválenom, upravenom rozpočte obce a skutočnom čerpaní za roky 2011 až 2013 je uvedený v prílohe č. 1 tohto protokolu o výsledku kontroly.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti majetku je uvedený v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

Rok	2011	2012	2013
Suma celkového majetku obce(v eurách)	1 693 094,00	1 659 578,14	1 675 555,35
Prírastok/úbytok majetku za obdobie 2011–2013 (%)	-	-	-1,04
Majetok na obyvateľa (v eurách)	2 137,74	2 111,42	2 112,93
Suma neobežného majetku (v eurách)	1 690 363,00	1 657 669,45	1 671 758,80
Podiel neobežného majetku na celkovom majetku (%)	99,84	99,88	99,77
Suma dlhodobého hmotného majetku (v eurách)	1 690 363,00	1 657 669,45	1 671 758,80
Suma obežného majetku (v eurách)	2 345,00	1 304,83	2 310,19
Suma dlhodobých pohľadávok (v eurách)	0	0	0
Suma krátkodobých pohľadávok (v eurách)	829,00	598,83	380,05
Podiel pohľadávok na celkovom majetku (%)	0,05	0,04	0,02
Podiel pohľadávok po lehote splatnosti na celkovej sume pohľadávok (%)	100,00	100,00	100,00
Počet uzatvorených KZ na kúpu dlhodobého majetku	0	0	0
Počet uzatvorených KZ na predaj DHM	0	0	1
Druh majetku	N/A	N/A	pozemok
Cena predávaného majetku (v eurách)	0	0	348

Hodnota celkového majetku obce v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 poklesla o 1,98 %, t.j. o 33 515,86 eur, v roku 2013 oproti roku 2012 bol zaznamenaný nárast o 0,96 %, t.j. o 15 977,21 eur. V roku 2013 oproti roku 2011 bol zaznamenaný index rastu 0,99. Neobežný majetok z celkového majetku tvoril v roku 2011 – 99,84 %, v roku 2012 – 99,88 % a v roku 2013 – 99,77 %.

Výrazný pokles bol zaznamenaný u krátkodobých pohľadávok, keď v roku 2013 klesli oproti roku 2011 o 448,95 eur, t.j. o 54,16 %.

V roku 2012 bol na účte 021 – Stavby bol nárast o 182 868,33 eur z dôvodu, že obec ukončila rekonštrukciu a modernizáciu hasičskej stanice, čiastočne boli prevedené úpravy obecného úradu, ukončila sa rekonštrukcia verejných priestranstiev a zelene v obci a bola realizovaná úprava v budove základnej školy – úprava školského bytu v sume 5 003,00 eur.

V roku 2013 oproti roku 2012 bol k 31.12.2013 nárast dlhodobého hmotného majetku o 14 089,35 eur (nárast o 0,85 %). V danom roku bolo ukončené zateplovanie obecného úradu a bola daná do prevádzky zastávka autobusu v sume 3 169,00 eur.

Kontrolná skupina vykonala obhliadku na mieste realizácie týchto prác a na základe toho môžeme konštatovať, že obec sa o zverený majetok stará a využila jednu z možností na jeho zveľadľovanie aj formou čerpania prostriedkov z fondov Európskej únie (ďalej len „EÚ“).

Obec mala v kontrolovanom období prijaté Zásady hospodárenia s majetkom obce Staré, ktoré boli schválené ObZ uznesením č. 7/2011.

Zásady hospodárenia s majetkom obce obsahovali náležitosti v súlade s ustanovením § 9 ods. 1 písm. a) až e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“). Uvedené zásady obsahovali v súlade s § 10 zákona o majetku obcí možnosť upustiť od vymáhania majetkových práv obce.

Obec Staré v kontrolovanom období vykonala dokladovú aj fyzickú inventúru v zmysle § 6 ods. 3 a § 8 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) len v roku 2012.

Kontrolou bolo zistené, že obec postupovala v rozpore s § 6 ods. 3 zákona o účtovníctve, keď v rokoch 2011 a 2013 nevykonala dokladovú inventarizáciu majetku nehmotnej povahy, u záväzkov a u ostatných súvahových položiek.

Obec vykonala inventarizáciu peňažných prostriedkov v hotovosti štyrikrát ročne, v súlade s § 29 ods. 3 zákona o účtovníctve a výsledky inventarizácie uviedla v inventarizačných zápisoch.

Preverení vecnej a formálnej stránky finančných výkazov zostavených obcou v kontrolovanom období bolo zistené, že usporiadanie a obsahové vymedzenie informácií a údajov v nich uvedených nadväzovalo na príslušné vzory uvedené v prílohách Opatrenia MF SR z 5. decembra 2007 č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny, a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov. Finančné výkazy za kontrolovaný subjekt boli predložené Ministerstvu financií SR v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi z platných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Na základe získaných poznatkov z kontroly je možné konštatovať, že obec svoj schválený rozpočet využívala ako nástroj finančného riadenia, ktorý v priebehu rozpočtového roka bol hodnotený a v prípade potreby doplnený a upravený. Obec svoje finančné prostriedky použila na zlepšenie činnosti obce ako aj na zlepšenie životného prostredia.

Obec Staré svoj majetok využívala na zabezpečenie samosprávnych funkcií spojených s činnosťou obecného úradu. Majetok obce bol udržiavaný a zveľaďovaný. Obec využila možnosť čerpať finančné prostriedky z fondov EÚ, ktoré použila práve na zveľaďovanie svojho majetku. Zároveň bol majetok obce využívaný na zabezpečenie verejne prospešných služieb, čím boli vytvárané priaznivé podmienky pre kvalitu života obyvateľov obce.

1.1.2 Ľudské zdroje a materiálno-technické zabezpečenie obce

Preverovaním údajov a skutočností týkajúcich sa zabezpečenia podmienok obce v oblasti ľudských zdrojov a materiálno-technického zabezpečenia bolo zistené, že počet zamestnancov obecného úradu (vrátane základnej školy a materskej školy) v kontrolovanom období sa nemenil. Odborné, administratívne a organizačné práce súvisiace s plnením úloh samosprávy obce, vykonávali dve administratívne pracovníčky obecného úradu, z toho bola jedna na 0,50 % úväzok. Celkový objem mzdových prostriedkov v roku 2013 (vrátane zamestnancov základnej školy a materskej školy) klesol oproti roku 2011 o 5 160,26 eur, t.j. o 4,48 %.

ObZ malo zriadené tri poradné orgány a to komisiu na ochranu verejného poriadku, komisiu finančnú a komisiu pre školstvo, kultúru a šport.

Program zasadnutí ObZ bol zverejňovaný na úradnej tabuli. Na webovej stránke obce boli zverejňované základné dokumenty obce ako aj uznesenia ObZ.

Kontrolou bolo preverené stanovenie platu starostky obce podľa zákona č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov, pričom neboli zistené rozdiely a nedostatky.

Zásady odmeňovania poslancov boli schválené ObZ uznesením č. 7/2011. V zásadách bola schválená odmena poslancov za účasť na zasadnutí ObZ so sadzbou 50,00 eur, pričom termín vyplatenia bol stanovený a realizovaný dva razy ročne.

Ďalej bolo zistené, že starostka obce sa zúčastňovala organizovaných školení na aktuálne témy a zároveň si prehľbovala svoje vedomosti samovzdelávaním sa, v súlade s ustanovením § 13 ods. 12 zákona o obecnom zriadení. Celkové výdavky na školenie zamestnancov obecného úradu v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia boli na úrovni 492,00 eur.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti majetku je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2

Rok	2011	2012	2013
Objem mzdových výdavkov* (v eurách)	45 107,58	50 485,37	53 994,37
Podiel mzdových výdavkov na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%) **	20,66	22,61	24,52
Podiel mzdových výdavkov na starostu na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	9,98	12,57	12,61
Podiel mzdových výdavkov na hlavného kontrolóra na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	0,53	0,71	0,73
Podiel mzdových výdavkov na poslancov ObZ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	0,68	0,54	1,83
Podiel mzdových výdavkov na zamestnancov ObÚ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	9,47	8,80	9,35
Počet administratívnych zamestnancov na 100 obyvateľov obce	0,19	0,19	0,19

*starosta, HK, poslanci ObZ, zamestnanci ObÚ, **bežné výdavky zdroj: FIN 1-04

Analýze bol podrobený vývoj mzdových výdavkov na hlavného kontrolóra, poslancov ObZ, na plat starostky a zamestnancov obecného úradu (bez zamestnancov základnej školy a materskej školy). Kontrolou bolo zistené, že v roku 2013 boli výdavky na mzdy (vrátane rozpočtových organizácií) oproti roku 2011 nižšie o 8 886,79 eur, t.j. o 19,17 %. Dôvodom nižšieho čerpania bolo zrušenie opatrovateľskej služby v priebehu roka 2011.

Prehľad o vybraných ukazovateľoch materiálno-technického zabezpečenia obce uvádza tabuľka č. 3.

Tabuľka č. 3

Rok	2011	2012	2013
Objem výdavkov na IT (informačné technológie) (v eurách)	387,14	280,80	1539,78
Podiel výdavkov na IT na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0,18	0,13	0,70
Priemerný vek výpočtovej techniky (v rokoch)	6	7	5

Kontrolovaný subjekt v rokoch 2011 a 2012 mal jedno zariadenie výpočtovej techniky a v roku 2013 obstaral ďalšie zariadenia v hodnote 1 194,14 eur. Z uvedeného dôvodu v roku 2013 došlo k zníženiu veku výpočtovej techniky.

Obec mala v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia zriadenú webovú stránku. Údržbu a prevádzku výpočtovej techniky a spravovanie webovej stránky zabezpečovala administratívna zamestnankyňa bez informačno-technologického vzdelania. Kontrolná skupina zhodnotila, že obec pri využívaní ľudských zdrojov bola efektívna, nakoľko uvedená zamestnankyňa vykonávala okrem administratívnej agendy aj celú IT agendu. Na správu a údržbu webovej stránky mala obec priemerne ročne výdavky v sume 156,41 eur.

Kontrolou bolo preverené dodržiavanie výnosu MF SR č. 312/2010 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy (ďalej len „výnos MF SR č. 312/2010“), pričom bolo zistené, že obec nevytvárala prevádzkovú zálohu skupiny údajov a archivačnú zálohu vytvárala jedenkrát ročne, čo bolo v rozpore s povinnosťou vyplývajúcou z § 38 písm. a) citovaného výnosu. V danom prípade obec mala vytvárať prevádzkovú zálohu najmenej raz za týždeň a archivačnú zálohu najmenej raz za dva mesiace.

Ďalej bolo zistené, že obec v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia, vytvárala len jednu kópiu archivačnej zálohy, namiesto povinných dvoch kópií, v dôsledku čoho konala v rozpore s § 38 písm. b) výnosu MF SR č. 312/2010.

V súlade s § 39 písm. a) citovaného výnosu obec zálohy dát vyhotovené v jednej kópii uložila v zamknutej miestnosti v objekte, kde sa nachádzajú technické prostriedky informačného systému. Povinnosť zabezpečiť fyzické ukladanie druhej kópie archivačnej zálohy v inom objekte, ako sa nachádzajú technické prostriedky informačného systému verejnej správy, ktorého údaje boli archivované, obec Staré už neplnila, v dôsledku čoho konala v rozpore s § 39 písm. b) výnosu MF SR č. 312/2010.

Kontrolná skupina vyhodnotila zálohovanie údajov obcou ako nedostatočné a ako možné vystavenie jednej vyhotovenej kópie a dôležitých údajov riziku poškodenia alebo zničenia.

Obec Staré si plnila v jednotlivých rokoch svoju zákonnú povinnosť podľa § 5 až § 6 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zverejňovala informácie, zmluvy, objednávky a faktúry na svojej informačnej tabuli a zabezpečila ich zverejňovanie aj prostredníctvom iného webového portálu, prevádzkovaného externou firmou. Obec tým, že zverejňovala povinné údaje aj prostredníctvom iného webového portálu, umožnila obyvateľom obce kontrolovať výkon jej pôsobností.

Na základe údajov uvedených v prehľade môžeme konštatovať, že priemerný vek výpočtovej techniky bol síce vyšší, ale obec mala snahu zabezpečiť plnenie základných zákonných povinností obcí v oblasti IT. Obec mala zriadenú webovú stránku na obstojnej úrovni, ktorá poskytovala jej návštevníkom množstvo podrobných informácií o obci.

1.2 Výkon vybraných pôsobností

1.2.1 Regionálny rozvoj, utváranie podmienok rozvoja obce čerpaním fondov EÚ

V kontrolovanom období obec Staré výkon prenesených kompetencií na úseku stavebného poriadku zabezpečovala prostredníctvom zmluvy o zriadení spoločného obecného úradu. Hlavným predpokladom bolo zabezpečiť daný výkon odborne spôsobilou osobou. V rámci zabezpečenia originálnych kompetencií obec zabezpečila zber a vývoz odpadu externým dodávateľom.

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov z fondov EÚ je uvedený v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4

Rok	2011	2012	2013
Objem čerpaných prostriedkov z fondov EÚ(v eurách)	92 970,02	99 737,50	47 221,93
Celkový počet zrealizovaných projektov do 31.12.2013	3 projekty		
Celkový objem čerpaných prostriedkov z fondov EÚ do 31.12.2013 (v eurách)	349 864,73		

Obec Staré v kontrolovanom období nepodala žiadosť o nenávratné finančné prostriedky ani neuzatvorila zmluvu na finančné prostriedky z fondov EÚ.

Obec bola zapojená do troch projektov vyhlásených ešte v rokoch 2009 a 2010. V termíne do 31.12.2013 prijala finančné prostriedky z fondov EÚ v celkovej sume 349 864,73 eur.

Kontrolovaný subjekt mal uzatvorenú zmluvu s Európskym fondom regionálneho rozvoja na príspevok na „Rekonštrukciu a modernizáciu hasičskej stanice Staré“ (uzatvorená v roku 2009). V roku 2010 sa obec zapojila do projektu s názvom „Zateplenie objektu obecného úradu“ a do projektu s názvom „Rekonštrukcia verejných priestranstiev a zelene v obci Staré“ v zmysle „Programu rozvoja vidieka SR 2007-2013“ č. KE00765.

1.2.2 Prenesený výkon štátnej správy na úseku matriky a stavebného poriadku

Obec Staré nevykonávala prenesenú pôsobnosť na úseku matrik, ale patrila do územného obvodu matričného úradu mesta Strážske.

V kontrolovanom období obec Staré výkon prenesených kompetencií na úseku stavebného poriadku zabezpečovala prostredníctvom zmluvy o zriadení spoločného obecného úradu (ďalej len „SOÚ“). Hlavným predpokladom bolo zabezpečiť daný výkon odborne spôsobilou osobou.

V rámci zabezpečenia originálnych kompetencií obec zabezpečila zber a vývoz odpadu externým dodávateľom.

V tabuľke č. 5 je uvedený vývoj skutočných príjmov, výdavkov a vybraných údajov na úseku stavebného poriadku.

Tabuľka č. 5

Rok	2011	2012	2013
Objem finančných prostriedkov na prenesený výkon štátnej správy (dotácia MDVRR SR) (v eurách)	739,35	732,84	736,56
Objem príjmov zo spoplatnených úkonov (v eurách)	256,50	82,50	288,00
Objem výdavkov na úseku stavebného poriadku (mimo dotácie z MDVRR SR) (v eurách)	221,29	291,40	0
Pokrytie výdavkov úseku stavebného poriadku príjmami (%)	103,67	79,60	139,10
Počet vydaných rozhodnutí na úseku stavebného poriadku	6	0	6
Počet vydaných oznámení o ohlásení (drobné stavby, atď.)	6	5	2

Obec Staré zabezpečovala v rokoch 2011 a 2012 výkon prenesenej pôsobnosti na úseku stavebného poriadku prostredníctvom SOÚ zriadeného v Michalovciach (od roku 2003), od roku 2013 zabezpečovala výkon na uvedenom úseku prostredníctvom SOÚ v meste Strážske.

Obec Staré k zriadeniu SOÚ pristúpila v záujme kvalitného, racionálneho a efektívneho zabezpečovania originálnych kompetencií aj preneseného výkonu štátnej správy vrátane stavebného poriadku.

Obec ukončila zmluvný vzťah na zabezpečenie výkonu úloh štátnej správy v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku výpoveďou k 01.01.2013. V záujme skvalitnenia úloh štátnej správy vo veciach stavebného konania obec s mestom Strážske uzatvorila zmluvu o zriadení SOÚ na zabezpečenie úloh štátnej správy, zverených zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov

(ďalej len „stavebný zákon“). Pritom bolo dohodnuté, že finančné prostriedky na zabezpečenie preneseného výkonu štátnej správy na úseku stavebného poriadku budú zasielané priamo na účet mesta Strážske. Podobný postup bol dohodnutý aj v prípade mesta Michalovce. Prioritným dôvodom zmeny bola najmä existujúca kratšia vzdialenosť mesta Strážske od obce Staré a rýchlejšie a lacnejšie vybavovanie stavebných záležitostí.

V prípade potreby dofinancovania činnosti SOÚ sa zmluvné strany zaviazali uhradiť náklady SOÚ.

Prehľad o celkových výškach dotácií na zabezpečenie činnosti preneseného výkonu štátnej správy na úseku stavebného poriadku v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia je uvedený v tabuľke č. 5.

Obec Staré, z dôvodu promptnejšieho vybavenia stavebného konania, prijímala žiadosti na úseku stavebného poriadku, ktoré následne odoslala (postúpila) SOÚ, ktorý predmetné žiadosti vyhodnotil. Ak žiadosť mala povahu ohlásenia, obec Staré vydala oznámenie o ohlásení po odsúhlasení SOÚ. Ak išlo o žiadosť o vydanie rozhodnutia, SOÚ posúdil a vyhotovil rozhodnutie, ktoré odoslal obci Staré a obec Staré takéto vyhotovené rozhodnutie vydala, resp. predložila žiadateľovi. Rovnaký postup sa uplatňoval aj v Michalovciach aj v Strážskom.

V roku 2011 bolo podaných na stavebnom úrade Staré najviac žiadostí v počte 12, z toho bolo šesť ohlásení. Všetky žiadosti boli kladne vybavené. V roku 2012 neboli podané žiadne žiadosti o vydanie rozhodnutia, ale iba žiadosti o vydanie oznámenia o ohlásení v počte päť. V roku 2013 bol počet žiadostí osem, z toho dve ohlásenia a všetky boli vybavené kladne.

Obec viedla evidenciu o stavebných povoleniach (vrátane písomností súvisiacich so stavebným povolením) o kolaudačných rozhodnutiach a iných opatreniach týkajúcich sa stavieb, v dôsledku čoho konala v rozpore s § 132 ods. 1 stavebného zákona.

Obec Staré mala príjmy za poplatnené úkony na úseku stavebného poriadku v kontrolovanom období, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 5.

Z dôvodu, že objem finančných prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu nepostačoval na úhradu nákladov SOÚ v Michalovciach, obec Staré poskytla na základe kvartálneho rozúčtovania nákladov na prevádzku úradu finančné prostriedky uvedené v tabuľke č. 5.

V roku 2011 príjmy obce prevyšovali výdavky o 35,21 eur, ale v roku 2012 naopak výdavky prevyšovali príjmy o 208,90 eur.

V roku 2013 obec nemala ďalšie výdavky na úhradu nákladov SOÚ v Strážskom. Príjmy v danom roku boli v sume 288,00 eur.

1.2.3 Odpadové hospodárstvo obce

Obec zabezpečovala činnosť odpadového hospodárstva v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia dodávateľsky, prostredníctvom organizácie bez väzby na obec, ktorá poskytovala svoje služby v oblasti odpadového hospodárstva od roku 2005.

Obec v rokoch 2011 a 2012 nemala schválené žiadne VZN v oblasti odpadového hospodárstva a v roku 2013 ObZ schválilo VZN č. 1/2013, ktoré nadobudlo účinnosť odo dňa 30.12.2013.

Obec vykonávala triedený zber papiera, plastov, skla a kovov v súlade s § 39 ods. 16 zákona č. 223/2001 Z. z o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o odpadoch“). Obec Staré zabezpečila najmenej dvakrát do roka zber a prepravu objemných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov podľa § 39 ods. 5 písm. b) zákona o odpadoch.

Obec Staré vypracovala program odpadového hospodárstva (ďalej len „POH“) v súlade s § 4 zákona o odpadoch v marci 2014, ktorý sa vzťahuje na roky 2011 -2015. Program bol vypracovaný zamestnancami obce.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti odpadového hospodárstva je uvedený v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6

Rok	2011	2012	2013
Celkový objem komunálneho odpadu (t)	103,49	108,77	103,60
Celkový objem vyseparovaného odpadu (t)	7,28	11,27	7,78
Podiel separovaného odpadu na celkovom odpade (%)	7,04	10,36	7,51
Celková suma skutočných výdavkov na odpadové hospodárstvo (v eurách)	4 414,19	5 178,98	6 825,64
Výdavky na obyvateľa obce na odpadové hospodárstvo(v eurách)	5,57	6,59	8,61
Výdavky na t odpadu (v eurách)	42,65	47,61	65,89
Celková suma príjmov odpadového hospodárstva (v eurách)	5 304,62	5 452,53	5 599,18
Suma prostriedkov z miestneho poplatku za KOaDSO (vyrubená suma) (v eurách)	4 731,25	5 102,40	5 373,78
Podiel z príjmu z poplatku za KOaDSO na obyvateľa (v eurách)	5,97	6,49	6,78
Pokrytie výdavkov odpadového hospodárstva príjmami (%)	120,17	105,28	82,03

Objem komunálneho odpadu sa v roku 2012 oproti roku 2011 zvýšil o 5,09 %, z dôvodu zvýšenia celkového objemu vyseparovaného odpadu, ale v roku 2013 sa opäť znížil na porovnateľnú výšku objemu s rokom 2011. Počet druhov separovaných komodít bol v kontrolovanom období v rovnakom počte – šesť.

Výdavky na odpadové hospodárstvo mali rastúcu tendenciu. V roku 2013 boli oproti roku 2011 vyššie o 54,62 % a to z dôvodu odstránenia nelegálnych skládok obcou. V oblasti odpadového hospodárstva v roku 2013 oproti roku 2011 bol zaznamenaný nárast príjmov o 5,55 %. Obec v kontrolovanom období nepožiadala o príspevok z recyklačného fondu.

2 Preverenie účinnosti vykonávania vybraných pôsobností obcí SR

Kontrolou bolo preverované napĺňanie predpokladov účinného výkonu pôsobností, dosahovanie cieľov a zámerov najmä z pohľadu preskúmania programového rozpočtu obce, ďalších strategických plánovacích dokumentov a zabezpečovania vybraných prvkov spätnej väzby.

2.1 Programové rozpočtovanie obce

Obec Staré mala vypracovaný programový rozpočet v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia podľa § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Zostavený programový viacročný rozpočet obce Staré obsahoval v súlade s § 9

zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy programy na dva nasledujúce roky po príslušnom rozpočtovom roku.

Schválený programový rozpočet v roku 2011 pozostával z 11 programov a v rokoch 2012 a 2013 zo siedmich programov. Obec mala v súlade s § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v programovom rozpočte v jednotlivých rokoch stanovené zámery a ciele. Programový rozpočet v jednotlivých rokoch neobsahoval stanovené kvalitatívne ukazovatele a stanovené kvantitatívne ukazovatele obsahoval len v rokoch 2012 a 2013.

Obec počas jednotlivých rokov nemonitorovala plnenie programov a nemala vypracovanú monitorovaciu správu, v dôsledku čoho postupovala v rozpore s § 12 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

ObZ rozhodlo uznesením č. 1/2014 na zasadnutí zo dňa 27.03.2014 o neuplatňovaní programového rozpočtu obce na rok 2014.

Kontrolou sa síce preukázali porušenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď obec nehodnotila a nemonitorovala plnenie programov, ale aj napriek tomu kontrolná skupina hodnotí kladne skutočnosť, že obec vypracovaním programového rozpočtu, ktorý pozostával z podstatných náležitostí, sa snažila skvalitniť rozpočtový proces.

Aj napriek neexistencii niektorých povinných súčastí programového rozpočtu, hlavný cieľ a význam, ktorý mal priniesť programový rozpočet, bol v prípade obce Staré naplnený.

2.2 Strategické plánovanie a vybrané prvky spätnej väzby výkonu pôsobností

Kontrolovaný subjekt bol členom regionálneho združenia Zemplín a Miestnej akčnej skupiny DUŠA. Celkový objem výdavkov spojených s členstvom v uvedených združeniach bol za kontrolované obdobie v sume 794,25 eur (priemerne ročné výdavky v sume 264,75 eur).

Obec Staré mala vypracovaný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej len „PHSR“), ktorý sa aplikoval na roky 2007 až 2013. Na vypracovaní PHSR sa podieľala externá firma. Kontrolou predloženého dokumentu bol zistený súlad s § 8 ods.1, ods. 3 až 5 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o podpore regionálneho rozvoja“).

Obec v kontrolovanom období nemonitorovala a nevyhodnocovala plnenie PHSR (vyhodnotila plnenie až v roku 2014). V kontrolovanom období obec postupovala v rozpore s § 12 písm. b) zákona o podpore regionálneho rozvoja, podľa ktorého obec zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.

Kontrolovaný subjekt ku kontrole predložil vypracovaný územný plán podľa § 11 stavebného zákona. Zadanie územného plánu bolo schválené ObZ v roku 2001, ale samotný územný plán bol vypracovaný v roku 2000. Územný plán bol v platnosti bez vyhotovenia ďalších dodatkov a bol spracovaný s návrhovým rokom 2015.

Povodňový plán záchranných prác obec vypracovala 25.01.2011 v súlade s § 10 ods. 3 písm. c) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Kontrolná skupina preverila obsah povodňového plánu, ktorý bol v súlade

s prílohou č. 4 predpisu č. 261/2010 Z. z. vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania.

Obec mala vypracovaný plán ochrany obyvateľstva v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 písm. a) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, ktorý bol účinný odo dňa 03.09.2012.

Obec Staré nevypracovala koncepciu rozvoja informačných systémov verejnej správy podľa § 3 ods. 4 písm. a) zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ďalej bolo zistené, že nemala vypracovaný komunitný plán sociálnych služieb podľa § 83 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

2.3 Systém vnútornej kontroly

Obec Staré nemala zabezpečené oddelenie rozhodovacích právomocí od právomocí zamestnancov zodpovedných za realizáciu finančnej operácie. Rovnako ani organizačná štruktúra nezodpovedala požiadavke v zmysle § 9 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“), ktorý ustanovuje povinnosť obce, predbežnou finančnou kontrolou so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť použitia verejných prostriedkov, overiť súlad pripravovanej finančnej operácie s rozpočtom orgánu verejnej správy, osobitnými predpismi, uzatvorenými zmluvami, internými aktmi riadenia o hospodárení s verejnými prostriedkami.

Predbežnú finančnú kontrolu vykonávala starostka obce, ktorá svojim podpisom na účtovných dokladoch potvrdila jej vykonanie. Pre naplnenie zákonného kritéria obec nemala potrebné zdroje ako finančné tak aj ľudské. Preverení vykonávania predbežnej finančnej kontroly bolo zistené, že došlé faktúry neobsahovali podpisový záznam osoby zodpovednej za účtovný prípad, podpisový záznam osoby zodpovednej za zaúčtovanie a označenie účtov, na ktorých sa účtovný prípad zaúčtoval, čím obec postupovala v rozpore s § 10 ods. 1 písm. f) a g) zákona o účtovníctve.

Následnú finančnú kontrolu v obci vykonávala hlavná kontrolórka obce, ktorá bola na 0,10 % úväzok. Prehľad o počte vykonaných kontrol je uvedený v tabuľke č. 7.

Kontrolnej skupine NKÚ SR ku kontrole boli predložené výsledné materiály z vykonaných kontrol, ako aj správy predkladané ObZ. Hlavná kontrolórka pri plnení svojich povinností postupovala v súlade s § 18f ods. 1 zákona o obecnom zriadení. Ďalej bolo zistené, že kontrolnú činnosť vykonávala spolu v dvoch obciach (v roku 2011 v troch). Medzi dotknutými obcami nebola uzatvorená zmluva podľa § 18b citovaného zákona.

Prehľad vývoja vybraných preverovaných údajov týkajúcich sa činnosti HK je uvedený v tabuľke č. 7.

Tabuľka č. 7

Rok	2011	2012	2013
Úväzok HK	0,1	0,1	0,1
Podiel mzdových výdavkov na HK na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	0,53	0,71	0,73
Počet následných finančných kontrol vykonaných HK	1	1	1
Podiel počtu skutočne vykonaných kontrol zo strany HK k počtu plánovaných kontrol odsúhlasených ObZ (%)	100	100	100

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že hlavná kontrolórka v počte vykonaných kontrol, postupovala podľa plánu kontrolnej činnosti na príslušný rok. Podiel mzdových nákladov na bežných výdavkoch obce v roku 2013 vzrástol oproti roku 2011 o 37,74 % z dôvodu, že hlavná kontrolórka svoju činnosť začala vykonávať od 01.05.2011. Obec tri mesiace bola bez hlavného kontrolóra.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 13.10.2014:

Ing. Eva Kaduková
vedúca kontrolnej skupiny

Mgr. Henrieta Pánková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bola oboznámená dňa 11.11.2014:

Agáta Jesenková
starostka obce

Zoznam príloh

Príloha č. 1	Prehľad o rozpočte obce za roky 2011 až 2013
--------------	--

	2011				2012				2013			
Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie
	(eur)	(eur)	(eur)	(%)	(eur)	(eur)	(eur)	(%)	(eur)	(eur)	(eur)	(%)
Príjmy spolu	470 073	599 572	458 622	76	362 352	339 226	340 877	100	263 774	285 066	292 629	103
V tom: bežné príjmy	216 903	232 248	227 694	98	218 502	238 754	231 626	97	235 307	255 677	254 768	100
kapitálové príjmy	228 170	228 170	91 751	40	143 850	99 738	99 738	100	28 467	28 815	28 814	100
príjmové finančné operácie	25 000	139 154	139 177	100	-	734	9 514	1 296	-	574	9 047	1 576
Výdavky spolu	462 998	599 513	457 882	76	356 455	339 052	340 238	71	259 120	285 066	292 354	103
V tom: bežné výdavky	208 837	230 868	218 307	95	201 788	228 848	223 255	98	206 296	222 071	220 177	99
kapitálové výdavky	163 161	167 275	135 454	81	10 085	9 734	7 799	80	6 369	15 041	15 089	100
výdavkové finančné operácie	91 000	201 370	104 120	52	144 582	100 470	109 184	109	46 455	47 954	57 087	119
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -), vrátane finančných operácií	7 075	59	740	X	5 897	174	640	X	4 654	-	276	X
Bežný rozpočet (+, -)	8 066	1 380	9 386	X	16 714	9 906	8 371	X	29 011	33 606	34 591	X
Kapitálový rozpočet (+,-)	65 009	60 895	- 43 703	X	133 765	90 004	91 939	X	22 098	13 774	13 725	X
Finančné operácie (+, -)	- 66 000	- 62 216	35 057	X	- 144 582	- 99 736	99 670	X	- 46 455	- 47 380	- 48 040	X
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -), po vylúčení finančných operácií	73 075	62 275	- 34 317	X	150 479	99 910	100 310	X	51 109	47 380	48 316	X